

frigeriff Indledning uden videre forkyndes: Det bemærkes, at Gevinsterne ombyttes i Barer eller Kontanter efter Lotteriernes Regler. Det er dem jo imidlertid forbudt at gjøre det; de maa ikke udbetale Kontanter. Jeg tror, at der i dette Forhold findes en bestemt Opfordring for den høitærede Minister til at stride ind mod de paagjældende Lotterier. Jeg vilde anse det for fuldstændig berettiget og velkommen at forbyde ethvert Lotteri, som havde gjort det. Det vilde gjøre det muligt at udvide Statens Lotteri ganske betydeligt og derved sikre alle dem, som vilde spille i Lotteriet. Det er jo Noget, vi ikke kunne indlade os paa at forhindre, at Folk have Lyst til at spille i Lotteriet; men det vilde være gavnligt, naar de spille i Lotteriet, at de komme til at svare paa ringe Rabat som muligt og spille paa saa gunstige Vilkaar som muligt, og det vil være til Gavn for Samfundet, at de Penge, der anvendes paa den Maade, ikke smuldre bort, men vende tilbage under en anden Form. Det er heldigt for Samfundet, at de Penge, der skulle spilles bort i Lotteriet, bortspilles i Statens Lotteri, for det Første fordi et større Beløb kommer Spillerne tilgode, og for det Andet, fordi Staten faar betydelig større Indtægt, naar dens Lotteri udvides. Nu er Forholdet det, at Statens Lotteri er gaaet tilbage, fordi den høitærede Justitsminister har ladet sig holde for Nar af disse Lotterier. — Dersom den høitærede Kirke- og Undervisningsminister havde været tilstede — jeg tror, at han er forhindret idag — vilde jeg have omtalt et Forhold under § 21, særlig hvad Universitetet angaar; da jeg ser, at han er fraværende, skal jeg kun berøre det kort. Jeg ser, at der atter iaar er begjært Forhøielse af Lønninger eller Honorarer til extraordinære Docenter ved Universitetet. Det er et høist uheldigt Forhold, man her er kommen ind paa, og som udvickles mere og mere. Man kan betegne det saaledes, at man lader de gamle Professorer, naar de ikke længer kunne følge med deres Videnskab eller fyldestgjøre deres Embede, holde en Kapellan, og at denne Kapellan lønnes af Staten. Det er Noget, som mere og mere finder Sted, og i det Hele taget ere jo Lønningsforholdene ved Universitetet ordnede saaledes, at den største Del af de extraordinære Indtægter

først tilfalder Professorerne i en Alder, da de allerfleste af dem have ophørt at kunne gjøre Fyldest enten i Videnskaben eller som Universitetslærere. De extraordinære Indtægter ved Universitetet, som ere ganske overordentlig betydelige Beløb, fordeles som bekendt af Konsistorium og naturlig saa mellem dets egne Medlemmer, medens de yngre Professorer have forholdsvis knappe Lønninger, og samtidig dermed maa man ansætte med endnu ringere Lønninger en Række Docenter. Til alle disse Stillinger, ialtsald til alle dem, der ere fornødne, vilde man have tilstrækkelige Midler, navnlig til Professorernes Lønninger, baade de konsistoriale og de ikke konsistoriale Professorer. Dersom de extraordinære Indtægter fordeltes i passende Forhold mellem samtlige Professorer, vilde der slet ikke behøves nogen Forhøielse af Beløbet, og i det Hele vilde man have tilstrækkelige Lønninger til at tilfredsstille samtlige videnskabelige Lærekav, naar man i denne Branche fulgte den samme Regel som i forskjellige andre Brancher, at man lader en Mand gaa af, der ikke kan udfylde sin Stilling. Men den Vej er man, som bekendt, ikke kommen ind paa ved Universitetet. Der er dobbelt Marjag til at anstille disse Betragtninger under de nuværende Forhold. Det er jo bekendt, at en fortrinlig Videnskabsmand nylig har forladt vort Universitet, fordi han var uheldig stillet med Hensyn til Lønning. Han var ikke saa gammel, at han kunde naae at være konsistorialprofessor, saaledes at han kunde faae nogen Del i de mange extraordinære Indtægter, og saa forlod han vort Universitet; han kunde ikke sidde og vente det ene Aaar efter det andet paa at faae Tilstrækkeligt at leve af, skjøndt der ved Universitetet er Tilstrækkeligt til at leve af. I det Hele taget er det Fakultet, hvortil den paagjældende Professor hørte, for Dieblirket under en vis Oplosning. Der er under disse Forhold dobbelt Opfordring til at tage denne Sag under Overveielse, og jeg haaber, at saavel den høitærede Minister som det eventuelle Finantsudvalg vil afsætte disse Forhold deres Opmærksomhed. Jeg skal, som sagt, ikke gaa dybere ind derpaa, fordi den høitærede Kirke- og Undervisningsminister ikke er tilstede.